

11. VENEVERE MÄLUMÄNGUSARI VI ETAPP

10. märts 2020

1. See armastatud Eesti zooloog ja loomasõber on ütelnud: „Ära iial jända emastega – see lõpeb halvasti, väga halvasti“. Loodame, et naistepäeval oli see lause meeles ja mehed naistele väikese lillekimbu kinkisid. Lisaks sobib meenutada ka tema teist ütlust: „Isane peab pidevalt emasele tähelepanu osutama“. Tema kunstinäitust „Zoontoloogia“ on olnud näha KuKu klubis ja praegu Tallinna Loomaaias. Kellest on jutt?

2. Paljudes keeltes tähendab vikerkaar kas vihmakaart või taevakaart. Läti keeles tähendab varaviksne ehk vikerkaar aga hoopiski üht puud. Eestis on ta pargipuuna väga hinnatud. Plusspunkte annavad juurde kaunid kollased lehed sügisel ja see, et ta lubab end väga hästi kääride abil vormida. Nii võib temast kasvatada väga kõrge elavmüüri. Eesti jämedaim *Ulmus glabra* kasvab Saaremaal Vanalõve külas ning selle tüve ümbermõõt on 5,45 meetrit. Nimetage see puu.

3. Milleks kasutati pildil olevat riistapuud?

4. Kes eesti seltskonnategelastest on saanud endale ka sellise „autiitli“ „Eesti kuulsaim žürii liige“? Ta on tegelenud muusikaga, reklaamiga, näitlemisega, raadiotööga.

5. Viimasest suuremast hümnilaulmisest pole kuigi palju aega möödunud nii et hünni sõnad peaksid veel värskelt meeles olema. Meie tahame teada millised kolm sõna esinevad Eesti hünni kolmes salmis kokku kõige rohkem kordi. Nagu ikka saab kahe õige vastuse eest ühe punkti.

11. VENEVERE MÄLUMÄNGUSARI VI ETAPP

10. märts 2020

6. Kes on tunnistanud viis aastat järjest Eesti parimaks meessportlasteks? Ta on olümpiavõitja ja maailmameister. Lõpetades tippspordi hakkas ta tegelema ralliga ja sõitis päris hästi, tuli näiteks Saaremaa ralli võitjaks. Hulljulge kihutaja oli ta ka oma lemmikalal. Kes

7. See on puitliaanide ja põdsaste perekond palmiliste sugukonnas, mida troopilises Aasias ja Aafrikas kasvab kokku 600 liiki. Enamiku liikide varred on pikad (kuni 180 m) ja peened (2-9 cm). Tugevad, elastsed varred leidsid kasutust juba mitu tuhat aastat tagasi. Hetkel on suurimad eksportöörid Filipiinid, Malaisia, Hiina ja Myanmar. 80% kogutud materjalist läheb kasutusse mööblitööstuses aga lisaks kõigele muule kasutatakse sellest materjalist keppe ka Malaisia ja Singapuri koolides ihunuhtluse andmiseks. Kuidas nimetatakse seda palmiperekonda ja materjali?

8. Pilt on tehtud 1930-ndatel praegusel Lääne-Virumaal. Korsten ehitati 1947 uus ja on muinsuskaitse all, hoone on lagunenud ja kõrval on moodsamad tööstushooned. Asulat tuntakse ka savipealinnana. Kus see pilt tehtud on?

9. Eduard Vilde 1919-1920, Karl Menning 1923-1933, Friedrich Akkel 1934-1936, Karl Tofer 1936-1939, Rudolf Möllerson 1939-1940. Tiit Matsulevitš 1991-1996, Margus Laidre 1996-2000, ..., Alar Streimann 2019-. Tahaksime teada, millise ametikoha pidajad selles nimekirjas on.

10. See Suurbritannia meretagune ala on vaid 6,8 km² suur. Eriti vähe on seal siledat maad, mistõttu lennuki maandumisel või õhukütõusmisel tuleb liiklus lennurajaga ristuvale riigi põhimaanteel sulgeda. See on Euroopa väiksem jalgpalliriik (FIFA liige aastast 2016) ja Eesti meeskond on saanud suurima võidu just nende üle (2017. aastal võõrsil 6:0). Millisest meretagusest alast on jutt?

11. VENEVERE MÄLUMÄNGUSARI VI ETAPP

10. märts 2020

11. Keiser Karl V läänistas Malta saare 1530. aastal Malta ordule. Vastutasuks pidi ordu andma igal aastal keisrile ühe linnu. Ladina keeles on tema nimetus *Falco rusticolus*. Ta on oma sugukonna suurim liik. On levinud põhjapoolkera tundras ja mägitundras. Eestis on ta haruldane läbirändaja ja talikülaline. Kaalub 1-2 kg, kusjuures emaslind on suurem. Ta on Kanada Loodealade rahvuslind. Eelmisel aastal pääsesid need linnud ka ühe menuka kriminaalromaani kaante vahele. Mis lind?

12. See tuntud ja armastatud tegelane kirjeldab end järgnevalt: „Ma olen viis jalga, neli tolli pikk. Minu pea, see on munakujuline ja ma hoian seda natuke ühele küljele. Minu jalatsid on laknahast, peened ja läikivad. Minu vuntsid on kõige ilusamad kogu Londonis. Mõistate? Teie ees seisab ...”. Kes?

13. Kes on pildil? Meest näeme tavaliselt jõulude ajal. Naine on tema ristitütar ning on tuntud peamiselt kui oma kuulsa ja erakordselt ekstravagantse isa tütar. (1 õige 1 punkt)

14. See kool on juba aastaid kuulunud Eesti parimate gümnaasiumide hulka. 1965. aastal sai kool Tartu Riiklikult Ülikoolilt arvuti Ural-1 ja nii alustati esimese üldhariduskoolina tollases NSV Liidus arvutiõpetusega. Arvatavasti on koolil ka üks pikaagesemaid direktoreid, seda aastast 1992. Lisame, et koolidirektor on rallisõitja Martin Järveoja onu. Mis kool?

15. Algselt oli neid neli. Stür den Karl (Tõrju vaenlast) lammutati 18. sajandil. Praeguseni on säilinud kolm: Landskrone (Maakroon), Pilsticker (Nooleteritaja) ja see üks mida me kõik teame. Küsimegi seda neljandat ja kõige kuulsamat.

11. VENEVERE MÄLUMÄNGUSARI VI ETAPP

10. märts 2020

16. Ta on seltsiv ja rahuarmastav loom, kes elab 7-70 pealistes karjades. Karja juht hoiab oma pea ja kaela alati hästi üleval, madalama positsioonil olev loom aga langetab juhi ees alati pea. Kaua aega arvati, et see loom on tumm, tänapäeval on aga teada, et häälightsus on inimkõrvale mittekuuldavatel sagedustel (alla 16 Hz), kume jõmin. Esimene kaasajal Euroopasse toodud isend oli 1827. aastal Prantsusmaa kuningale kingitud Zarafa.

17. Küsitav rahvas on kurdide järel suuruselt teine riigita rahvas. Euroopas elab neid kõige rohkem Prantsusmaal – kuni 2 miljonit. Rahvusvaheliselt kõige tuntum selle rahva esindaja seal on vast Zinedine Zidane. Eduard Wiiralt on selle rahvuse esindajat kujutanud oma teosel.

18. Keda on kujutatud?

19. Vene tsaaririigi sõjaväes kutsuti ühe kindla kohustusega ohvitseri remontööriks. Ta otsis rivist väljalangenud varustuse asemel uut. Mis ülesanne tal täpsemat oli?

20. Vähe on neid tippjalgpallureid, kes on löönud värava koondise- või liigamängu igal minutil. Spordistatistikud vaidlevad veel selle üle, kes oma karjääri lõpetanud mängijatest sellega hakkama on saanud, kuid tegevjalgpallureid on selles eksklusiivses seltskonnas vaid kaks. Esimene on Cristiano Ronaldo, teine aga mees, kes jõudis selle saavutuseni 4.09.2014 mängus Eesti vastu. Sama värav oli ka tema 50. värav oma koondise eest. Kes?

11. VENEVERE MÄLUMÄNGUSARI VI ETAPP

10. märts 2020

21. Eesti televisioonide konkurentsilt vanim saade on Aktuaalne kaamera, mis on eetris juba aastast 1956. Vanuselt teine saade pääses ekraanidele 1971. Sellel on aastakümnete jooksul olnud tuhandeid osalejaid, kelledest on kasvanud eri alade tunnustatud tegijaid. Mis saatesari?

22. Mis aastal toimusid järgnevad sündmused?

- Eestis tähistati naistepäeva viimast korda riigipühana
- Moskvas avati esimene McDonaldi restoran
- Suri Leonhard Merzin
- Kosmosüstik Discovery startis koos Hubble'i kosmoseteleskoobiga.

(aasta eksimust annab 2 punkti, 2 aastat eksimust 1 punkti)

23. Kui kool kevadel lõppes jagas Toots oma varanatuksese kaaslaste vahel laiali. Arno sai indiaanlaste pildi, Tõnisson raamatu, Lesta uuriketi, vaene Kiir oleks peaaegu saanud ühe hea keretäie tappa. Mis oli aga Tootsi kingitus nimekirja ainsale tüdrukule, Teelele?

24. Küsime asulat Vinni vallas, kus 1956. aastal asus Stalini kuju.

25. See nimi (kõik erinevad variatsioonid kaasa arvatud) on olnud aastast 2008. Oslo kõige populaarsem poisinimi. Göteborgi ja Malmö eelmise aasta edetabelites oli see vastavalt teisel ja kolmandal kohal, USA-s on nimi jõudnud esikümnesse. Nime suhteliselt tihe esinemine Saksamaal ja eriti Berliinis on saksa ajakirjanduses rohket kajutamist leidnud. Eestis ja Ida-Euroopas on nimi veel üsna tagasihoidlikult kasutuses.

11. VENEVERE MÄLUMÄNGUSARI VI ETAPP

10. märts 2020

26. 1960. aastal sai värske Kuuba peaminister Fidel Castro muude asjade hulgas hakkama ka ühe sealsetes vetes toimunud rahvusvahelise võistlejaskonnaga kalapüügivõistluse võitmisega. Kes oli aga see mees, kes selle, omanimelise, võistluse 1950. aastal algatas ja just 1960. aastal ise seal ka viimast korda kohal viibis?

27. Kolmeteistkordne Iraani meister males, Ehsan Ghaem Maghami on Guinnessi rekordiomanik. Ta korraldas 8-9 veebruaril 2011 Shahid Beheshti ülikooli staadionil osavõtjate rohkeima simultaani, kus viigistas 16 ja kaotas 8 matši. Mitu mängu ta võitis? Nii Väike-Maarja kui ka Vinni vallas ei saaks üksi küla niipalju inimesi välja panna. 10% eksimist annab 2 punkti, 25% eksimist 1 punkti.

28. Pildil on tuntud poliitik ja ärimees, kursusekaaslased Tartu Riiklikus Ülikoolis ajakirjanduse erialal. Kes? Üks õige 1 punkt.

29. Detsembrist 1917 kuni 26. veebruar 1918 tegutses küsitaval saarel „Madruste ja Ehitajate Nõukogude Vabariik”. See olevat olnud maailma esimene anarhistlik riik. Pealinnaks oli Storbyni küla. Lisaks on saarel veel Bakbyni ja Lillängini külad. Krimmi sõja ajal 1854-1855 okupeerisid saare Briti ja Prantsuse sõjavägi. Saare suurus on 18,93 km². Mis saar?

30. Kui see tuntud poliitik ja ühiskonnategelane 1990. aastal Nõukogude Liidu ja Eesti vaheliste läbirääkimiste komisjoni liikmeks valiti ütles ta ühes intervjuus, et: ”peab Moskvast ära tooma selle, mille tema isa 1940 sinna jättis” Kes?

11. VENEVERE MÄLUMÄNGUSARI
VI ETAPP

10. märts 2020

VASTUSED

1. Aleksei Turovski	Eerik
2. Vaskjalakas läti keeles, harilik jalakas	Eerik
3. Hobuse kabja lõikamise nuga (kabjanuga)	Kaarel
4. Olav Osolin	Kaarel
5. mu (6); isamaa (5); sa (5)	Kristel
6. Aavo Pikkuus (1974-1978)	Eerik
7. Rotang	Kristel
8. Aseri	Eerik
9. Eesti saadikud Saksamaal	Kaarel
10. Gibraltar	Eerik
11. Jahipistrik	Kaarel
12. Hercule Poirot	Eerik
13. Macaulay Culkin, Paris Jackson	Kaarel
14. Nõo Reaalgümnaasium	Eerik
15. Pikk Hermann (Toompea linnuse nurgatornid)	Kristel
16. Kaelkirjak	Eerik
17. Berberid	Kaarel
18. Naksitrallid	Kristel
19. Hobuste ostmine	Eerik
20. Zlatan Ibrahimovic	Kristel
21. TV 10 Olümpiastarti	Kristel
22. 1990 (1989 ja 1991 – 2p; 1988 ja 1992 – 1p)	Kaarel
23. Punane maakera	Kristel
24. Viru-Jaagupi	Eerik
25. Mohammad	Kristel
26. Ernest Hemingway	Kristel
27. 580 (522-638, 435-522 ja 638-725)	Eerik
28. Marianne Mikko, Hans H. Luik	Eerik
29. Naissaar	Kaarel
30. Marju Lauristin	Kristel